

φρόνηση πρὸς τὸν ἑαυτό του. Ἔδειρεν ἕνα ἀδύνατο πλάσμα, μιὰ γυναίκα, ἔδειρε τὴ γυναῖκά του, σὰν νὰ ἦταν ὁ πλιὸ πρόστυχος παληάνθρωπος, σὰν νὰ ἦταν ὁ πλιὸ κοινὸς μεθυστῆς, αὐτὸς ὁ ψυχρὸς, ὁ λογικὸς, ὁ εὐγενὴς ἄνθρωπος ποῦ εἶχεν ὄλη τὴν ἀρχοντικὴ συναίσθησιν τῆς ἀξιοπρεπειᾶς του.

Καὶ γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὴ θλίψιν του, ἐσκέφτετο πῶς ἡ ἀγάπη τὸν ἐτύφλωσε καὶ τὸν ἔκαμε σὰν τρελό, ὅταν ἐρρίχτηκε μὲ μανία ἐπάνω της καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυπᾷ. Τότε ἤθελεν ἡ ἀγάπη της νὰναὶ ὄλη γι' αὐτόν, καὶ ὄχι γιὰ κανέναν ἄλλο. Καλλίτερα τὴν ἤθελε νεκρὴ παρά νὰ τὴν μοιράζεται μ' ἕνα τρίτο.

Ἄλλὰ τώρα... ἀλλὰ σήμερα, πῶς ἄλλαξαν οἱ στοχασμοὶ του καὶ πῶς ἐσπάραζεν ἡ καρδιά του πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀγάπην, ἀπὸ πόνο. Ἡ ψυχὴ του ἰσκιοφωτιζέτο ἀπὸ χίλια τρυφερὰ αἰσθήματα συγκατατημένα καὶ ἀθόρυβα, ἀπὸ μία δειλὴ μετάνοιαν, ἀπὸ μίαν ἀπερίοριστη συγγνώμην.

Θὰ ἤθελε νὰ ἦταν ἀκόμη ζωντανὴ ἡ ὠραία γυναίκα του γιὰ νὰ τῆς δείξῃ ὄλη τὴν ἀφοσίωσίν του, τὴ μετάνοιαν, τὴν ἀγάπην του.

Ἄς τὴν εἶχε, καὶ ἄς εἶχεν ἀγαπήσει κ' ἕναν ἄλλον, ἄς μπορούσε νὰ τὴ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του, νὰ τὴν κυττάξῃ μέσα στὰ μάτια, ἄς τὴν ξανάβλεπε μὲ τὸ οὐράνιο χαμόγελό της, ἄς τοῦ ἔλεγε σ' ἀγαπῶ, κ' ἄς ἤξερε πῶς ἦταν καὶ ψέμματα, καὶ αὐτὸς θὰ ἔπεφτε στὰ πόδια της, θὰ τῆς τὰ συγχωροῦσεν ὅλα.

Θὰ τὴν ἀγαποῦσε μὲ ὄλη τὴ θέρμην τῆς καρδιάς του, ὅπως στὸν καιρὸ ποῦ ἤξερε πῶς τὴν παρθενιά της μόνος αὐτὸς τὴν ἐπῆρε, καὶ τὸ κορμί της μόνος αὐτὸς τὸ χάρηκε καὶ κανεὶς ἄλλος.

Ἄς ἤξερε πῶς ἠμποροῦσε νὰ τὴν εὔρη καὶ θὰ πῆγαινε νὰ τὴν πάρῃ ἀκόμη καὶ μέσ' ἀπὸ τὸ δρόμον, κυλισμένη σὲ κάθε ἠθικὴ λάσπη. Φθασμένος τώρα στὸ κατώφλι τῆς γεροντικῆς ἡλικίας, ἀπογοητευμένος καὶ ἐρημος ἐνοιώθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἀγάπης· καὶ ὅμως ἐπίστευε πῶς ἡ λατρευμένη νεκρὴ, μέσ' ἀπὸ τὸν τάφο της, ἐκρατοῦσε γι' αὐτόν ἕνα πικρὸ καὶ ἄλυτο μίσος ποῦ ἐβάραινε κ' ἐφαρμάκιζεν ὄλη τὴ ζωὴ.

(Ζάκυνθος 1902)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

Ἡ ἐκδίκησις μᾶς ἐξιῶνει μὲ τοὺς ἐχθροὺς μᾶς ἡ συγγνώμην μᾶς καθιστᾷ ὑπεριότερους αὐτῶν.

Ἡ φύσις χαρίζει τὴν μεγαλοφυΐαν, ἡ συναναστροφὴ τὸ πνεῦμα, ἡ μελέτη τὴν καλαισθησίαν.

Τὰ μικρὰ πάθη μᾶς βοηθοῦν διὰ νὰ ζῶμεν τὰ μεγάλα, διὰ νὰ ἀποθνήσκωμεν.